

Confidential

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2025

MEPUTSO: 80

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(40)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše ditelele	(20)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše dikopana	(20)

2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Araba ka Sepedi.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. O eletšwa go thala mothalo go putlaganya peakanyo ya gago.
7. Nako yeo e šišinywago:
KAROLO YA A:	Metsotso ye 75
KAROLO YA B:	Metsotso ye 38
KAROLO YA C:	Metsotso ye 37
8. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.
9. Efa karabo YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. O se ke wa bala mantšu a hlogo ya setšweletšwa ge o bala mantšu.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO...**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 200 le 250 ka yona.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

- 1.1 Mogwera, ke a leboga. [40]
- 1.2 Ke tla ba ka fihla. [40]
- 1.3 Bomphenyašilo dikolong! [40]
- 1.4 Phetogo ya leratadima e tla le diphetogo tše di tšhošago. [40]
- 1.5 Go palelwa ga se mafelelo eupša ke thuto ya bophelo. [40]

Kgetha seswantšho SE TEE go tše di latelago gomme o ngwale taodišo ka sona. Ngwala potšišo (1.6, 1.7 GOBA 1.8) gomme ofe taodišo hlogo ya maleba.

HLOKOMELA: Go be le kamano gare ga seswantšho le karabo ya gago.

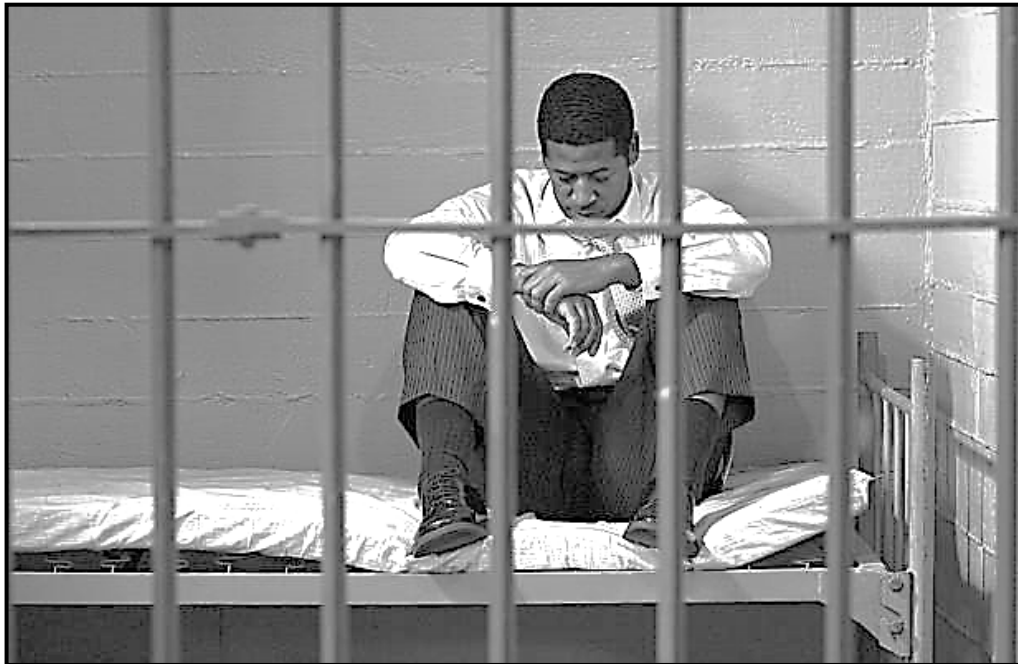
1.6

[Mothopo: Inthanete]

[40]

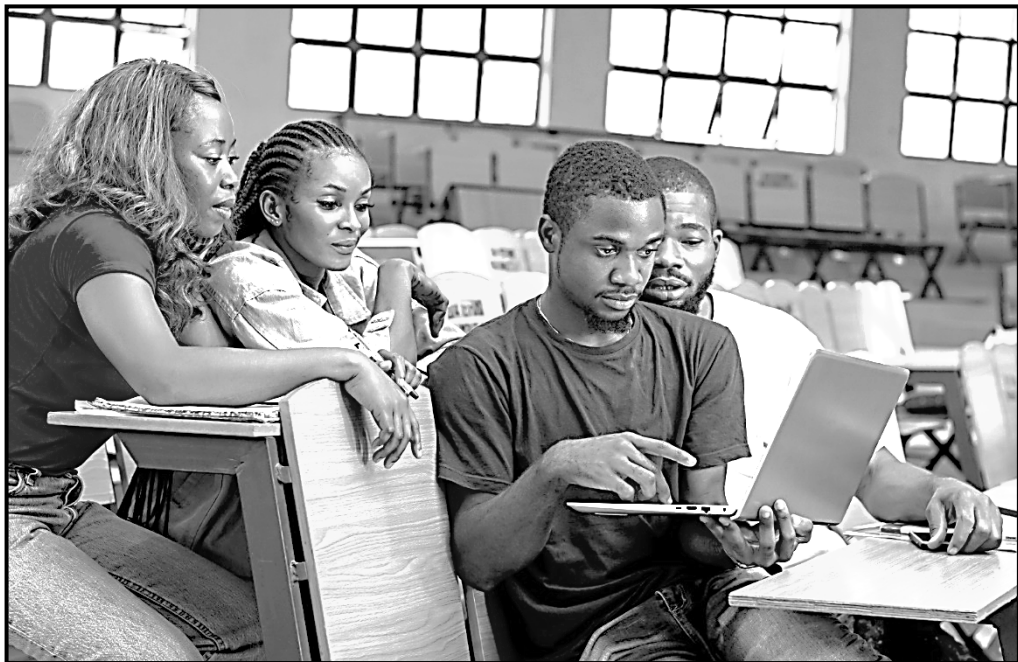
1.7

[Mothopo: Getty Image]

[40]

1.8

[Mothopo: Freepik]

[40]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 40

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

Mogwera wa gago o thopile maemo a pele diphadišanong tša polelongangišano sedikothutong sa geno. Mo ngwalele lengwalo o mo lebogiše ka katlego yeo a e fihleletšego.

[20]**2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO**

Khamphane ye mpsha ya go rekiša dikgogo e kwalakwadišše sekgoba sa molaodimogolo Kuranteng ya Lesedi. Ngwala lengwalo la kgopelo gomme o laetše maitemogelo le dithuto tše o di fihleletšego mabapi le mošomo woo.

[20]**2.3 DITSHWAYATSHWAYO**

Go na le lenaneo la thelebišhene leo le go šaletšego monaganong. Ngwala ditshwayatshwayo mabapi le ditiragalo tša lenaneo leo.

[20]**2.4 PEGO**

Baithuti ba Mphato wa Marematlou ba be ba swere lesolo la go kgoboketša mašeleng a go direla morutišigadi wa bona wa Sepedi moletlo le go mo lebogiša ka ge a thopile sefoka sa go ba morutiši wa maemo profenseng ya geno. Ngwalela hlogo ya sekolo pego o mo alele tshepedišo ka moka ya lesolo leo.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA B:****20**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 60 le 80 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 KARATA YA TALETŠO

Batswadi ba gago ba beakantše go go direla moletlo wa taelano ka ge o eya Yunibesithing ya Cambridge kua moše wa mawatle (UK). Thala karata ya taletšo go laletša ba leloko le bagwera.

[20]**3.2 MELAETŠA YE MEKOPANA (FACEBOOK)**

O be o ile mabenkelengkgoparara go yo reka dinyakwa tša go ya khempeng ya go itokišetša ditlhahlobo tša mafelelo a ngwaga ge bathotsoko ba tla go hula tšhelete ka moka. Hlaloša ditiragalo tša seo se go hlagetšego Polokong ya *Facebook*.

[20]**3.3 DITAELO**

O ile wa hwetša kgobalo ya letsogo ge le be le le diphadišanong tša dipapadi gomme wa tšwa ntho. Ngwala ditaello tšeo o di filwego ke ngaka gore o di latele

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 80